

Lessen van een lockdown

Vlak voor onze lockdown sprak ik. En nu mag ik als eerste weer spreken. Dat vind ik heel bijzonder. Ik voel me bevoorrecht. In december sprak ik over de lockdown van Zacharia, de vader van Johannes de Doper. Hij mocht niet spreken en kon niets horen tot na de geboorte van zijn zoon. Johannes de doper zou komen om de weg banen voor Jezus. Dat was een grote missie. Daarom zou Johannes komen 'in de geest van Elia'. Wat betekent dat? Vandaag zullen we zien dat Jezus zelf – in zijn eerste preek-- Elia ook noemde. Dat kan geen toeval zijn! Vandaag gaan we kijken wat deze profeet aan ons te zeggen heeft.

We beginnen bij Elia. 1 koningen 17: 1-16.

17:1De Tisbiet Elia uit Gilead zei tegen Achab: 'Zo waar de HEER leeft, de God van Israël, in wiens dienst ik sta, de eerstkomende jaren zal er geen dauw of regen komen tenzij ik het zeg.' 2De HEER richtte zich tot Elia met de woorden: 3'Ga weg van hier. Ga naar het oosten en zoek een schuilplaats in de wadi Kerit, aan de overkant van de Jordaan. 4Drinken kun je uit de rivier, en ik heb de raven opgedragen je daar van voedsel te voorzien.' 5Elia deed wat de HEER hem had gezegd, hij ging weg en trok zich terug in de wadi Kerit, ten oosten van de Jordaan. 6De raven brachten hem daar 's ochtends en 's avonds brood en vlees, en water dronk hij uit de rivier. 7Maar doordat het almaar niet regende in het land, viel de rivier na verloop van tijd droog. 8Toen richtte de HEER zich tot Elia met de woorden: 9'Ga naar Sarefat, in de buurt van Sidon, en neem daar je intrek. Ik heb een weduwe daar opgedragen je van voedsel te voorzien.' 10Elia ging op weg naar Sarefat, en toen hij bij de stadspoort aankwam, zag hij een weduwe die bezig was hout te sprokkelen. Hij riep haar en vroeg of ze een kommetje water voor hem wilde halen, zodat hij zijn dorst kon lessen. 11Terwijl ze wegliep om water te halen, riep hij haar na of ze ook een stuk brood voor hem wilde meenemen. 12'Zo waar de HEER, uw God, leeft,' antwoordde zij, 'ik heb niets meer in voorraad, alleen een handjevol meel in de pot en een restje olijfolie in de kruik. Kijk, ik heb net een paar takken geraapt om iets te eten te maken voor mij en mijn zoon. Als dat op is, zullen we van honger sterven.' 13Maar Elia zei: 'Maak u niet ongerust. Doe wat u van plan was, maar bak van wat u in huis hebt eerst iets voor mij en kom me dat brengen. Daarna kunt u voor uzelf en uw zoon iets klaarmaken, 14want dit zegt de HEER, de God van Israël: Tot op de dag dat ik weer regen op de aarde zal laten vallen, zal er meel in de pot zijn en zal de oliekruid niet leeg raken.' 15De vrouw ging naar huis en deed wat Elia had gezegd. En ze hadden elke dag te eten, zij, Elia en haar familie. 16Er was meel in de pot en de oliekruid raakte niet leeg, zoals de HEER bij monde van Elia had beloofd.

Sommige van jullie waren bij de zoom meeting afgelopen week. Daarin leerde Hans ons drie stappen voor bijbelstudie: (1) kijk naar de historische achtergrond van de tekst (2) leg de relatie van de tekst met Jezus, en (3) zoek naar de implicaties voor hier en nu. Laten we daarom eerst kijken naar de achtergrond van de tekst.

Elia was een profeet die in de 8e eeuw voor Christus in Israël woonde. Wat is een profeet? Dat is iemand die God heeft geroepen om namens God met Zijn volk te communiceren.. Na de gouden tijd van David en Salomo ging het bergafwaarts met de koningen van Israël— en dus ook met het volk. Koning Achab en koningin Izabel waren de grootste vijanden van Elia. In het begin van onze tekst vertelde Elia hen er een grote droogte zou komen. Er zou "geen druppel regen of dauw zijn totdat Elia 'het zegt'". Stel je eens voor... Elia geeft een persconferentie en mag een lockdown aankondigen voor onbepaalde tijd, zonder perspectief. Daarna bracht God hem in veiligheid, want de koning en koningin waren zeker "not amused". Eerst kampeerde hij in een ravijn, waar raven hem eten zouden

brengen en hij uit een beek kon drinken. Toen het water door de droogte opdroogde, stuurde God Elia naar een weduwe in een ver land. Deze weduwe toont haar bereidheid om Elia water te halen. Dit was bepaald geen vanzelfsprekendheid. Hij is een vreemdeling en een man; ze is een vrouw die haar kind beschermt, en ze is in 'overlevingsmodus'. Want de droogte heerste ook daar. Elia beschouwt haar bereidwilligheid om water te halen als een teken. Zij is 'de weduwe met wie God heeft gesproken'. Dus, brutale vent, vraagt hij haar om meer: hij wil ook een stukje brood. Maar o nee, hij heeft te veel gevraagd. En dat zegt ze; ze hebben bijna niets over. Na deze maaltijd zou het 'eind uitzending' worden, zegt ze. Maar Elia moedigt haar aan met wat hij weet over God: Zijn goedheid, Zijn beloften, en Zijn betrouwbaarheid in het nakomen van beloften. Vertrouwt ze? ze stemt toe.

Dat is de achtergrond. Punt 1 van Hans' stappenplan. Nu **stap 2**: De relatie met Jezus. Jezus maakt dat een makkie, want in Lucas 4 noemt hij zelf Elia.

In Lukas 4 vanaf v 18 predikt Jezus in Nazareth. Hij leert daar waarom hij is gekomen:

'De Geest van de Heer rust op mij, want hij heeft mij gezalft. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft hij mij gezonden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukten hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de Heer uit te roepen.' Hij rolde de boekrol op, gaf hem terug aan de dienaar en ging weer zitten; de ogen van alle aanwezigen in de synagoge waren op hem gericht. Hij zei tegen hen: 'Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan.' Allen betuigden hem hun bijval en verwonderden zich over de genaderijke woorden die uit zijn mond vloeiden, en ze zeiden: 'Dat is toch de zoon van Jozef?' En hij zei tegen hen: 'Ongetwijfeld zullen jullie me dit gezegde voorhouden: Geneesheer, genees uzelf. Doe alles waarvan wij gehoord hebben dat het in Kafarnaüm gebeurd is, ook hier in uw vaderstad.' Hij vervolgde: 'Luister, ik zeg jullie dat geen enkele profeet welkom is in zijn vaderstad. Maar ik zeg het jullie zoals het is: in de tijd van Elia, toen de hemel drie jaar en zes maanden lang gesloten bleef en er in het land een grote hongersnood uitbrak, waren er veel weduwen in Israël. Toch werd Elia niet naar een van hen gezonden, maar naar een weduwe in Sarepta bij Sidon.'

Jezus leest woorden van een profeet omdat de mensen dat goed kende, en er gezag aan toekenden. De psalmen en woorden van de profeten waren toen voor hun wat de Bijbel nu voor ons is— steeds inspirerend, steeds uitdagend. Het is alsof Jezus zowel de mensen in Nazaret, als wij, uitnodigt om Hem met Elia te vergelijken. (Waarom zou dat zijn? Om te beginnen, wil Jezus laten zien, vanaf het begin, dat hij profeet van God is. Hij is geroepen door God om met Zijn volk te communiceren..) God spreekt nog! Het was het 600 jaar sinds God laatst door een profeet aan zijn volk had gesproken. Geen wonder dat ze met gespitste oren zijn woorden zaten te luisteren.

Laten we Jezus met Elia vergelijken op vier punten:

1. eerste de inhoud van hun boodschap: Elia predikt Gods gerechtigheid en spreekt zijn woorden. Jezus doet dit ook, maar nog meer dan Elia kent Jezus de goedheid en trouw van God. Hij vertelt de mensen dat God hun papa is: een goede Vader voor alle mensen. En Hij laat dat zien in zijn daden. Hij zal uiteindelijk laten zien niet alleen dat hij Gods woord spreekt als volmaakt profeet, maar ook dat hij zowel koning der koningen en onze hoge priester is.

2. tweede: allebei kampten ze met een thuisnadeel. Elia en Jezus kwamen allebei bij een volk dat niet wist wat ze ermee aan moesten. Jezus was opgegroeid in Nazareth en behoort tot het Joodse volk. Als de mensen in Nazareth hem ook mensen buiten Israël zien zegenen, begrijpen ze het niet. Jezus haalde Elia aan te laten zien dat God's plan groot en breed is: Zijn liefde kent geen grenzen.

3. een derde vergelijking heeft te maken met hoe ze “Tegen het kwaad” aankeken. In de tijd van Elia ging het om de onderdrukking van Achab en Izabel. In de tijd van Jezus waren het de Romeinen en de religieuze leiders die het volk een zware lasten oplegde. Jezus ging echter dieper dan Elia om het volk te bevrijden. Hij ging voor het fundamentele probleem waarmee het volk worstelde: hun vervreemding van hun hemelse Vader . Aan het kruis heeft hij die vervreemding overwonnen door het kwaad op zich te nemen. Door zelf in een lockdown te gaan heeft Jezus verzoent met onze Vader.

4. een vierde vergelijking heeft te maken met het commitment. Jezus is in ons midden gekomen niet alleen om ons uit de lockdown te halen, maar ook om ons te leren met onze vrijheid om te gaan. Elia moest vluchten maar Jezus blijft altijd bij ons.

Hoe doet hij dat? Door zijn Geest. daardoor zijn we altijd verbonden zijn met hem.

Vandaag begon ik met het noemen van Elia, Johannes de Doper en Jezus. Ze predikten elk een bepaalde boodschap aan ons.

Elia's boodschap: "Het zijn de slechte heersers die moeten aangepakt worden".

Johannes de Dopers boodschap: “Dat is waar, maar ook jij moet aan de bak; je moet je leven omkeren.”

Jezus boodschap: “Geloof mij, God is onze Vader, onze ABBA. Vrees niet. Kom naar mij.

We komen dus bij stap drie van Hans' stappenplan voor Bijbelstudie: Wat zijn de ‘takeaways’ voor ons? Ik noem er drie.

— **Takeaway 1:** we kunnen moed vatten! Als we beseffen dat we bij onze ABBA papa veilig zijn, durven we meer,. We kunnen alles brengen bij hem! We kunnen, bv, onze minder-dan-mooie gedachten in zijn licht brengen. Dan komt genezing. Mooi toch.

— **Takeaway 2:** We kunnen geïnspireerd zijn van het geloof van de weduwe, die midden in haar moeilijke omstandigheden, begon to vertrouwen in een goede God. Ze begreep lang niet alles. Maar door het woord van de profeet Elia te geloven, werd de goedheid van God als Vader die voor haar zorgde realiteit— zelfs tijdens de lockdown. Ik moest denken aan 1 kor 12 vers 9 (geciteerd van [Jes. 64:3](#)), waar Paulus schrijft:

Maar het is zoals geschreven staat: ‘Wat het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, wat in geen mensenhart is opgekomen, dat heeft God bestemd voor wie hem liefheeft.’

In een tijd zoals nu, met zoveel onzekerheid, kun je misschien af en toe denken dat wat we niet allemaal weten is slecht nieuws. Daarom ben ik diep geraakt door deze woorden: God weet alles en wil ons graag zegenen! Wat ben ik blij dat Wij mogen geloven in het woord van de ultieme profeet: God's Zoon zelf. We kunnen leren steeds meer uitstappen in geloof, verbonden met onze vader. Zoals Elia met de weduwe, mogen wij elkaar daarin bemoedigen.

— **Takeaway 3:** laat je je niet uit het veld slaan door perfectionisme. Je bent een mens, en God houdt van mensen! God houdt rekening met onze beperkingen: denk aan Romeinen 8: de Heilige Geest helpt ons om diep in ons hart te weten dat we God's kinderen zijn. De Heilige Geest helpt ons de stem van onze papa – ABBA -- te herkennen. Heilige Geest blijft bij ons om ons te helpen. We weten niet hoe we moeten bidden zoals we zouden moeten – maar we kunnen erop vertrouwen dat God zelf ons daarbij helpt. Zelfs als de omstandigheden hopeloos lijken en we te zwak zijn om nog woorden te vinden, leeft de Geest van God's Zoon in ons hart en verzucht: ABBA!